

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada – Government

Zyra e Kryeministrit - Ured Premijera - Office of the Prime Minister

Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistiku Kosova – Kosovo Agency of Statistics

Indeks Troškova Izgradnje K1-2016

Indeks Troškova Izgradnje (ITI) za prvi kvartal 2016. godine

Ukupan Indeks Troškova Izgradnje (ITI) na Kosovu u prvi kvartal (K1) 2016.godine je povećan za 1.0% u poređenju sa četvrtim kvartalom (K4) 2015. godine, U poređenju sa istim kvartalom 2015.godine ITI je opao za -0.1%.

Povećanje ITI-a je primećena kod mehanizacije za 2.7% i kod građevinskog materijala za 1.6%.

Dok pad ITI-a je primećen kod elektromaterijala za -2.1%.

Prvi kvartal 2016/ Prvi kvartal 2015

U poređenju sa isti periodom prethodne godine (K1 2016 / K1 2015), ITI zabeležio je pad za -0,1%.

Pad cena indeksa troškova izgradnje uočena je u nekoliko kategorija kao što su: prevoz za -20,0%, i elektro materijala od -3.0%.

Pad cena u odnosu sa istim periodom prethodne godine je neutralizovan povećanjem cena za Plate (4.2%), mehanizacije 3.1% kao i za Energiju za 1.6%.

Dodatna objašnjenja:

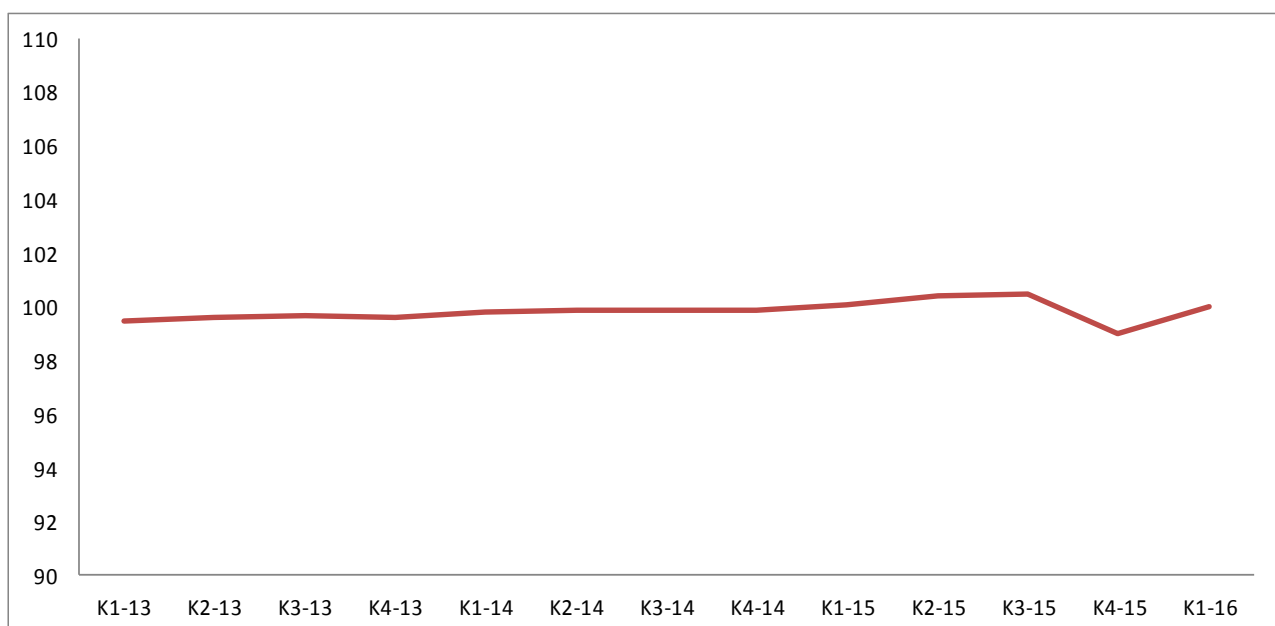
Indeks za kategoriju Energija se izračunava od podataka o Indeksu Proizvođačkih Cena, koja su u skladu sa standardnom klasifikacijom aktivnosti NACE Rev 0,2, koja je zasnovana na Uredbu br. 11/2013, Član 7 . Kod kategorije ostali troškovi, indeks se izračunava od učinka harmonizovanih indeksa potrošačkih cena.

Tabela 1: Indeks troškova izgradnje (ITI) za stambene zgrade sa više stambenih jedinica

(bazna godina 2015=100)

		Kategorije troškova									
		Materijali (a+b+c)	(a).Građevinsk i materijali	(b).Elektromat erijali	(c).Vodovodni i sanitarni materijal	Plate	Mehanizacija	Prevoz	Energija	Ostali troškovi	Ukupno
Ponderi(težine)		69,8	60,4	5,1	4,3	16,4	5,9	3,8	1,4	2,7	100,0
2013 Periodika	K1	100,4	100,7	96,4	99,8	96,8	95,5	105,3	86,2	100,8	99,5
	K2	100,6	101,0	96,7	99,5	96,8	95,5	105,3	81,8	99,8	99,6
	K3	100,8	101,3	95,8	99,5	96,8	95,5	105,3	81,8	99,5	99,7
	K4	100,5	101,0	95,7	99,4	96,8	95,5	105,3	88,9	100,3	99,6
2014 Periodika	K1	100,7	101,4	95,7	97,8	96,8	96,1	105,3	89,0	101,0	99,8
	K2	100,8	101,3	97,4	97,8	96,8	98,4	105,3	86,4	100,2	99,9
	K3	100,7	101,2	97,7	97,8	96,8	98,4	105,3	87,2	100,5	99,9
	K4	100,3	100,6	98,7	97,8	97,0	99,8	105,3	99,4	100,4	99,9
2015 Periodika	K1	100,5	100,6	100,4	99,5	97,0	99,8	105,3	99,4	100,6	100,1
	K2	100,1	100,2	99,2	99,5	101,0	99,8	105,3	100	99,8	100,4
	K3	100,2	100,2	100,9	100,5	101,0	100,1	105,3	100,1	99,6	100,5
	K4	99,2	99,0	99,5	100,5	101,0	100,2	84,2	100,4	100,0	99,0
2016 Periodika	K1	100,4	100,6	97,4	100,5	101,0	102,9	84,2	101,0	100,6	100
	K2										
	K3										
	K4										

Slika 1: Kretanje ITI, K1 2013 – K1 2016 (2015=100)

Indeks Troškova Izgradnje K2-2016

Tabela 2: Indeks troškova izgradnje (ITI) za stambene zgrade sa više stambenih jedinica (2015=100) kvartalne i godišnje promene u procentima

Indeks (2015=100)		Kvartalne promene u %	Godišnje promene u %
2013 Periodika	K1	99,5	:
	K2	99,6	0,1
	K3	99,7	0,1
	K4	99,6	-0,1
Godišnji prosek 2013		99,6	:
2014 Periodika	K1	99,8	0,1
	K2	99,9	0,0
	K3	99,9	0,0
	K4	99,9	0,0
Godišnji prosek 2014		99,9	:
2015 Periodika	K1	100,1	0,3
	K2	100,4	0,1
	K3	100,5	-1,5
	K4	99,0	1,0
Godišnji prosek 2015		100,0	:
2016 Periodik	K1	100,0	1,0
	K2		
	K3		
	K4		
Godišnji prosek 2016			

Tabela 3: Ponderi, mesečne i godišnje promene u procentima po kategorijama troškova

Šifra	Kategorije troškova	Ponderi	K1-2016 2015=100	<u>K 1 - 2016</u> K 4 - 2015	<u>K 1 - 2016</u> K 1 - 2015
1	Materijali (a+b+c)	69,8	100,4	1,2	-0,1
	a. Građevinski materijal	60,4	100,6	1,6	0,0
	b. Elektromaterijal	5,1	97,4	-2,1	-3,0
	c. Vodovodni i sanitarni materijal	4,3	100,5	0,0	1,0
2	Plate	16,4	101,0	0,0	4,1
3	Mehanizacija	5,9	102,9	2,7	3,1
4	Prevoz	3,8	84,2	0,0	-20,0
5	Energija	1,4	101,0	0,6	1,6
6	Ostali troškovi	2,7	88,1	0,6	0,0
Ukupno		100,0	98,3	1,0	-0,1

Metodološki opis indeksa troškova izgradnje za stambene zgrade sa više stambenih jedinica

Indeks Troškova Izgradnje vrši merenje kretanja cena proizvodnje repromaterijala, plata, mehanizacije, prevoza, energije i drugih troškova koji se uračunavaju u građevinskim projektima. Indeks meri promenu cena za pojedinačne faktore proizvodnje i meri ih u skladu sa utvrđenim sistemom merenja. Indeks ne meri promene u proizvodnji kao što su bolja iskorišćenost materijala ili drugi faktori, niti odražava granične dobiti.

Stanovništvo

Indeks Troškova Izgradnje ograničen je samo na novoizgrađene stambene zgrade za više stambenih jedinica, koji je najčešći tip građevinskih projekata na Kosovu.

Indeks se obračunava za celo Kosovo.

Kategorije troškova

Indeks Troškova Izgradnje za stambene zgrade za više stambenih jedinica, obuhvata sledeće šest kategorije troškova:

- Materijale
- Plate
- Mehanizaciju
- Prevoz
- Energiju
- Ostale troškove

Model indeksa

Od prvog kvartala 2016. godine, model Indeksa Troškova Izgradnje je promenjen iz fiksnog baznog indeksa u lančani indeks sa godišnjem Lasperov karikom. Glavni razlog za promenu indeksa iz baznog fiksnog u lančani indeks je da ovaj model omogućava uključivanje novih artikala ili brisanje starih artikala koji više nisu važni. Drugi razlog je usklađivanje ITI-a s drugim pokazateljima cena koja su proizvedena od strane ASK-a, a za koje se koristi lančani indeks.

Referentni period referentnog indeksa (bazni period) u isto vreme je promenjen od prvog kvartala 2013. godine sa prosekom 2015.godine (bazna godina 2015 = 100)

Lasperov indeks se definiše kao u nastavku:

$$I^t = \frac{\sum_{i=1}^n P_i^t Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} = \sum_{i=1}^n \frac{P_i^0 Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} \times \frac{P_i^t}{P_i^0}$$

Gde su P^0 i P^t cene po jedinici u baznom periodu (0) i periodu poređenja (t), i Q^0 koja predstavlja količinu baznog perioda. Sabiranje se vrši pomoću proizvoda n. U gore datom prvom elementu, indeks se iskazuje kao odnos između sabirane vrednosti iznosa baznog perioda u periodu poređenja i u nivou cene. Indeks, takođe, može se iskazati kao finalni element, kao približna prosečna ponderisana cena robe sa vrednostima baznog perioda.

Indeks cena obračunava se za aktualni kvartal q u godini Y, kao period poređenja i sa četvrtim kvartalom u godini y-1 kao referentni period cena. Period ponderiranja je prvi kvartal 2013.godine. Tako da odnos se definiše kao:

$$I_{y-1,q4}^{y,q} = \sum_{s=1}^k \frac{V_s}{\sum_{s=1}^k V_s} \times \frac{I_s^{y,q}}{I_s^{y-1,q4}}$$

Gde ponder vrednosti V_s je vrednost transakcija u K1 2013 koje su predstavljene posredstvom troškova artikala s. Sabiranje se vrši preko troškova artikala k. Indeks referentnog perioda cena za period poređenja obračunava se u dva koraka :

$$\frac{I_s^{y,q}}{I_s^{y-1,q4}} = \frac{I_s^{y,q}}{I_s^{y,q-1}} \times \frac{I_s^{y,q-1}}{I_s^{y-1,q4}}$$

Izračunavanja lančanog indeksa

Broj lančanog indeksa se izračunava za kvartale i ukazuje određeni nivo kvartalnih cena u poređenju sa nivoom prosečne cene u 2015. godini (2015 = 100).

$$I_{2015}^{y,q} = \frac{100}{\frac{1}{4} \sum_{q=1}^4 I_{2014,q}^{2015q}} \times \prod_{Y=2015}^{y-1} I_{Y-1,q}^{Y,q} \times I_{y-1,q}^{y,q}$$

Izračunavanja promena

Kvartalna promena izračunava se kao:

$$\left[\left(\frac{CCI_{2015}^{Y,q}}{CCI_{2015}^{Y,q-1}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Kvartalna procentualna promena}$$

Godišnja promena se obračunava kao:

$$\left[\left(\frac{CCI_{2015}^{Y,q}}{CCI_{2015}^{Y-1,q}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Godišnja procentualna promena}$$

$CCI_{2015}^{Y,q}$ = Lančani indeks Troškova Izgradnje za tekući kvartal q

$CCI_{2015}^{Y,q-1}$ = Lančani indeks Troškova Izgradnje za prethodni kvartal q-1

$CCI_{2015}^{Y-1,q}$ = Lančani indeks Troškova Izgradnje za prethodnu godinu y-1 i kvartal q

Prikupljanje podataka

Što se tiče građevinskih materijala, cene se prikupljaju od dobavljača građevinskog materijala. Ti dobavljači su u neposrednom kontaktu sa izvođačem radova. Da bi se prikupile informacije o cenama, kompanijama se šalje obrazac-dokument pri čemu je ASK tačno navela za koje se vrste proizvoda traže informacije o cenama. Davalac podataka može da vidi koje je cene saopštio ASK- u tokom prethodnog tromesečja. ASK od kompanije zahteva prosečne cene njihovih proizvoda svakog tromesečja.

Podaci o troškovima za plate prikupljaju se od građevinskih preduzeća.

Što se tiče troškova mehanizacije, ASK prikuplja cene za sitnu mehanizaciju koja se koristi u sektoru građevinarstva.

ASK prikuplja cene prevoznih usluga za građevinski material od nekih logističkih preduzeća.

Troškovi energije se obračunavaju iz indeksa proizvođačke cene unutar ASK.

Podaci o ostalim troškovima se prikupljaju iz indeksa potrošačkih cena unutar ASK.

Ponderi (Težine)

Težine za indeks troškova izgradnje zasnovane su na upitnicima koji se šalju građevinskim preduzećima. Nove mere se koriste od prvog tromesečja 2013. godine.

Upotreba Indeksa Troškova Izgradnje

Indeks Troškova Izgradnje za novoizgrađene stambene zgrade za više stambenih jedinica je važan pokazatelj za njegove aktere kao i radi sprovođenja analize građevinskog sektora. On se može koristiti kao deflator u nacionalnim računima za novogradnju stambenih zgrada sa više stambenih jedinica.

Objavljivanje rezultata

Rezultati Indeksa Troškova Izgradnje objavljuju se svakog tromesečja i na internet veb stranici ASK-a.

Publikaciju pripremili su:

Ilir T.Berisha - Direktor Odeljenja Ekonomskih Statistika i Nacionalnih Računa
Ibish Asllani – Šef odseka
Arlinda Mataj – Viša službenica

Jun, 2016

Izvršni Direktor, ASK-a
Isa Krasniqi

Kontakt informacije Agencije za Statistiku Kosova:

- **Adresa:** AGENCIJA ZA STATISTIKU KOSOVA,
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +381 (0) 38 200 31 129
Izvršni Direktor: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://ask.rks-gov.net>